

Jana Kábrtová: Vydavatelé a nakladatelé (Shoda a rozdíl ve vydávání periodik a neperiodik)

Oponentský posudek – PhDr. Anna Jonáková

Práce Jany Kábrtové Vydavatele a nakladatelé... je zamyšlením nad podmínkami nakladatelského a vydavatelského podnikání v minulosti a současnosti.

Práce je velmi obšírně pojednána, má velký časový a historický horizont, období po roce 1989 je sledováno velmi podrobně. Práce začíná definicí pojmů vydavatel a nakladatel, pokračuje vývojem nakladatelství a vydavatelství a od čtvrté kapitoly si všímá změn v nakladatelské a vydavatelské činnosti po roce 1989.

Titul práce není vhodně zvolen a práce se, aspoň podle mne, shody a rozdílu ve vydávání periodik a neperiodik týká jen okrajově. Snad by bylo lepší volit jiný markantnější titul.

Určitý problém práce vidím v jejím rozsahu a v jakési rozplývavosti – to zejména v části, která se týká nakladatelského a vydavatelského podnikání po r. 1989, kde se problémy a potíže překrývají a přelévají.

Poznámky k jednotlivým částem práce:

Srovnání a vývoj pojmů nakladatel a vydavatel je sice zajímavé, ale vlastně zbytečné, když autorka o pár stránek dále sama uvádí, že bude používat pouze slovo nakladatel.

Historický přehled – od Melantricha a Veleslavína je zdrojem četných drobných omylů. Podle jakých kritérií byly vybírány charakteristiky – proč např. v produkci Melantrichově byl uveden pouze Mathiolliho Herbář a neuveden jiný titul; proč v 18. století zmíněny cenzurní zásahy; totéž o zmínce o národním obrození. Proč neuvést, to, co souvisí s tématem - že V.M.Kramerius mohl nakladatelsky podnikat díky majetku své ženy a na konci svého poměrně krátkého života byl před krachem; proč je J.H.Pospíšil charakterizován slovem královéhradecký, zatímco u A.J.Landfrase není uvedeno jindřichohradecký; Matice česká nemohla vyjít, ta mohla pouze vzniknout, neboť se jednalo o podpůrný spolek na vydávání českých děl – např. Jungmannova Slovníku, Šafaříkových Slovanství starožitností aj.; jaké humoristické tituly vyšly ve Vilímkově humoristické edici od Gebriely Preissové, Ivana Olbrachta, Marie Majerové a Viktora Huga (uvádí autorka na str.13) ?

Problém výčtu: Široce a koncipovaná práce vyžaduje výčty, které ovšem musejí být uvedeny velmi pozorně, nejsou náhodné, jako příklad dokládají autorovu myšlenku – proč např. ve výčtu nakladatelství 30. let dvacátého století není uveden F. Borový, L. Mazáč, Družstevní práce a další, možná významnější než

ti, kteří jsou uvedeni?; proč nejsou uvedena jména nakladatelství politických stran, např. Melantrich a další?

Problém výčtů přesahuje i do kapitol, které se vztahují k současnosti – proč není uvedena Paseka, Prostor, Hynek, třebaže právě Prostoru je věnována analýza. To myslím zvyšuje ten problém určité rozplývavosti či neuspořádanosti. Náhodně vybraná mi připadají i srovnávaná nakladatelství.

Nakladatelství Opus bonum sídlilo ve Frankenu nebo ve Frankfurtu?;

Křesťanská akademie v Bavorsku nebo v Římě?; jedná se o nakladatelství Lyra Pragensia nebo Lyra Pragensis; nakladatel Ladislav Kuncíř nebo Kunčír, jak uvedeno na str.52; atd.

Větší pozornost by měla autorka věnovat i používání termínů, a stylizaci vyjádření.

Závěrem:

Práce Jany Kábrtové je pojednána velmi náročně a obsažně. Autorka používá četné sekundární literatury. Ekonomické a sociální páky současného nakladatelského podnikání sleduje celkem přesně. Doporučuji práci k obhajobě a hodnotím ji jako v e l m i d o b r o u.

V Praze 23. ledna 2006

